

DYSLEXIE VAN FRUSTRATIE NAAR ZELFVERTROUWEN

Dyslexie komt veel voor. Minimaal één kind per klas heeft het. Maar hoe herken je het? Wat betekent het voor het kind en wat kun je doen om te helpen? Dyslexiebehandelaar Claudia Roos van RPCZ en IB-er Jeannette Malcorps van CBS De Kamperschouw delen hun ervaringen.

“Het vermoeden ontstaat soms al in groep 1-2”, ervaart Jeannette. “Een kind met dyslexie heeft vaak moeite met automatiseren. In groep 3 wordt het nog duidelijker, wanneer je met letters en cijfers aan de slag gaat.” Maar op dat moment kan nog niet meteen dyslexie gediagnostiseerd worden? “Nee, daar gaat een heel proces aan vooraf. Maar wat je wel al kunt doen, is extra oefeningen aanbieden. Wij gebruiken hiervoor programma’s als ‘Connect lezen’ en ‘RALFI lezen.’”

Ernstig & enkelvoudig

Claudia onderschrijft de toegevoegde waarde van de programma’s. “Maar wanneer deze onvoldoende resultaat opleveren, is er meer nodig.” Of dat ‘meer’ een dyslexiebehandeling is, moet vervolgens nog blijken. “Dyslexiebehandelingen vinden alleen plaats bij ernstige, enkelvoudige dyslexie. Dus wanneer de leerling qua

lezen en spellen bij de zwakste 10% respectievelijk 16% van de normgroep hoort en er geen andere oorzaken zijn die op deze resultaten van invloed zijn.”

Claudia doelt onder meer op oorzaken zoals een langdurige ziekte waardoor een kind achterstand heeft opgelopen, immigratie waardoor het kind meer moeite heeft met de Nederlandse taal of een stoornis als ADHD.

Frustratie & opluchting

“Om zeker te stellen dat het werkelijk om enkelvoudige dyslexie gaat, moet je minimaal drie interventieperioden doorlopen”, vult Jeannette aan. “En het kind moet drie keer een E-score op de lees- en spellingtoetsen hebben. Pas daarna mag je een aanvraag indienen. Ik begrijp dat goed hoor, maar het is soms best lastig om

zo lang te wachten." Claudia ziet dat ook. "Je ziet in de tussentijd ook bij het kind de frustratie stijgen. Die merkt dat het iets niet kan, wat klasgenoten wel kunnen. Hoe komt dat? Ben ik dom?"

Als de diagnose uiteindelijk plaatsvindt en dyslexie is vastgesteld, is dit vaak geen schok, maar een opluchting. "Ouders zijn vaak blij dat het zover is", weet Jeannette. "Ze zijn na al die tijd opgelucht dat er een officiële verklaring is voor het probleem van hun kind en dat de behandeling nu kan beginnen."

Jeannette Malcorps

Hard werken

In dyslexie gespecialiseerde psychologen, orthopedagogen en logopedisten mogen de behandeling geven. Tegenwoordig bepaalt de gemeente welke partijen deze (vergoede) zorg mogen leveren. Bij de Kamperschouw werken ze samen met RPCZ. "Met Claudia loopt het gewoon goed. Ze werkt efficiënt, is kundig en komt haar afspraken na. Het leuke is ook dat ze steeds een persoonlijk tintje aan haar behandelingen geeft."

Dat doet Claudia niet voor niets. "Het maakt het leuker voor het kind en door de persoonlijke aandacht bouw je bovendien samen een band op. Dat is niet alleen fijn, het zorgt ook voor de nodige inzet. Vergis je niet, het is voor een kind echt hard werken. Ik ben drie kwartier intensief met ze bezig." "Daarom is het zo fijn dat Claudia op school, onder schooltijd, de behandelingen doet. Als de kinderen de behandeling na schooltijd zouden moeten doen, zou het nog zwaarder voor ze zijn", vult Jeannette aan. "En voor mij is het ook veel prettiger om de behandelingen op school te geven", gaat Claudia verder. "Ik zit vlakbij de leerkracht en lB-er. Je loopt dus makkelijker bij elkaar binnen om even iets af te stemmen. En je proeft zo ook de sfeer van de school."

Ouders

Claudia start de eerste behandeling altijd met een gesprek met het kind én de ouders. "De ouders zijn een zeer belangrijk onderdeel van de behandeling. Thuis moet het kind namelijk vijf keer per week twintig minuten oefenen. Gelukkig merk ik dat ouders meestal heel gemotiveerd zijn. Zeker wanneer ze na de eerste toets zien dat hun kind met sprongen vooruit gaat."

Na 12, 30 en 45 behandelingen vindt zo'n toets-moment plaats. "Met duidelijke grafiekjes laat ik zien welke vooruitgang het kind heeft gemaakt. Het loopt misschien nog wel achter op de klasgenoten, maar het gaat wel hard vooruit. Dat komt doordat we heel planmatig werken aan klanken en spelling, onder meer met behulp van het programma 'Pelle Helpt'. Ik leer kinderen ook beter te spellen door symbolen te gebruiken. Zo kunnen ze, los van letters, weergeven wat ze horen. Als ze er dan later de letters bij gaan zoeken, zullen ze minder snel een letter vergeten of omdraaien. En verder is het oefenen, oefenen, oefenen."

De rol van de leerkracht

Ook de school heeft een rol in het behandelproces. Jeannette: "De leerkracht moet wekelijks twee keer twintig minuten met het kind aan de slag. In de praktijk lukt dat niet altijd. Leerkrachten moeten al zoveel differentiëren, dat ze niet altijd de tijd en rust vinden om dit te doen. Maar we proberen het wel. Voor de leerkracht is het overigens ook fijn om te weten waar het kind in zijn ontwikkeling is. Het zorgt voor meer begrip en behalve extra begeleiding kunnen ze ook eens een extra complimentje geven en de nadruk leggen op hun andere kwaliteiten. Dat betekent heel veel voor ze."

Zelfvertrouwen!

Want ja, natuurlijk zorgt de behandeling ervoor dat het kind praktische voordelen ondervindt, op school en daarbuiten. Het kan de ondertiteling van films volgen, zelfstandig een boekje lezen en een appje versturen. "Maar de belangrijkste vooruitgang van deze hele behandeling, is de groei van het zelfvertrouwen", zegt Claudia. "Ik heb regelmatig ouders die tegen me zeggen: 'Ik heb regelmatig ouders die tegen me zeggen: 'Ik heb eindelijk mijn kind weer terug'. Dat zegt veel!" Jeannette herkent dat. "Dyslexie kan een negatief zelfbeeld geven. Maar door de behandeling leert een kind wat het is, hoe het ermee om kan gaan en realiseert het zich: 'Gelukkig, ik ben niet dom'. En als ze er dan ook nog eens plezier in krijgen, spontaan gaan lezen en er vol enthousiasme over vertellen, dan is dat voor mij de kers op de taart."

Claudia Roos is GZ psycholoog / Orthopedagoog en specialist Educatieve Kinese

✉ croos@rpcz.nl

☎ 06 21 82 43 55